

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“БАНКІВСЬКЕ ПРАВО”
(для бакалаврів, спеціалістів)

МАУП

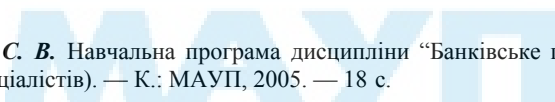
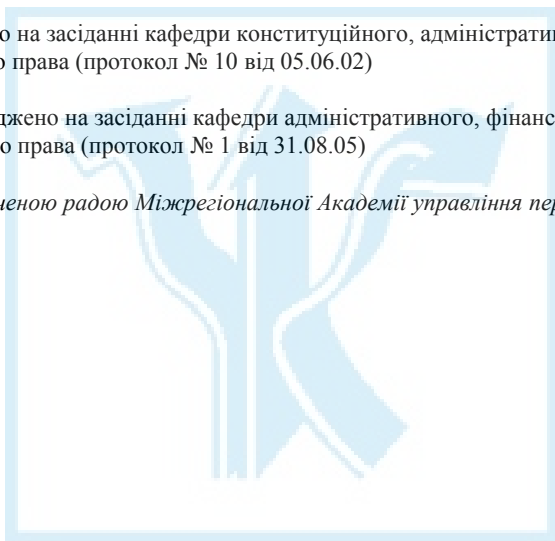
Київ 2005

Підготовлено доцентом *С. В. Волосович*

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права (протокол № 10 від 05.06.02)

Перезатверджено на засіданні кафедри адміністративного, фінансового та банківського права (протокол № 1 від 31.08.05)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Волосович С. В. Навчальна програма дисципліни “Банківське право” (для бакалаврів, спеціалістів). — К.: МАУП, 2005. — 18 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Банківське право”, вказівки до самостійної роботи студентів, теми рефератів, питання для самоконтролю студентів, а також список рекомендованої літератури.

©Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2005

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Пропонована програма курсу “Банківське право” призначена для студентів, які навчаються за спеціальністю “Правознавство”.

Основна мета навчального курсу — дати студентам знання, необхідні для професійної реалізації з вибраної спеціальності в умовах ринкової економіки.

Завдання вивчення курсу:

- ознайомитися з предметом банківського права;
- з’ясувати структуру та завдання банківської системи;
- розглянути правове регулювання створення та припинення діяльності банків;
- охарактеризувати правовий статус НБУ;
- дослідити повноваження органів управління НБУ;
- проаналізувати правову природу банківських вкладів;
- охарактеризувати процес банківського кредитування;
- з’ясувати правовий механізм здійснення розрахунків;
- дослідити правове регулювання банківських операцій з цінними паперами;
- усвідомити зміст банківської таємниці.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН вивчення дисципліни “БАНКІВСЬКЕ ПРАВО”

№ п/п	Назва теми
1	Правові засади банківської діяльності
2	Предмет і метод банківського права
3	Правове становище Національного банку України
4	Органи управління НБУ
5	Нагляд НБУ за діяльністю банків
6	Правове становище банків
7	Порядок створення та припинення діяльності банків
8	Правове регулювання банківського вкладу
9	Правове регулювання розрахунків
10	Правове регулювання банківського кредитування
11	Правове регулювання банківських операцій з цінними паперами
12	Правові аспекти банківської таємниці

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни
“БАНКІВСЬКЕ ПРАВО”

Тема 1. Правові засади банківської діяльності

Поняття банку. Поняття фінансово-кредитної установи.

Правові ознаки банку. Функції банку.

Правові ознаки фінансово-кредитної установи. Види кредитно-фінансових установ.

Сутність банківської діяльності. Види банківської діяльності.

Поняття банківської справи.

Сутність і структура кредитної системи. Типи кредитних систем.

Поняття банківської системи.

Централізована та вільна банківські системи. Однорівнева та дворівнева банківські системи. Основні інститути, що обслуговують взаємодію елементів банківської системи.

Література [1; 2; 4; 35; 37; 38; 42; 47; 57–62; 66]

Тема 2. Предмет і метод банківського права

Інститут банківського права. Місце банківського права у фінансово-му і цивільному праві.

Предмет банківського права. Особливості банківських правовідносин, зміст цих правовідносин. Суб'єкти банківських правовідносин. Об'єкт, що регулюється банківськими правовідносинами. Структура банківських правовідносин. Підстави виникнення банківських правовідносин, їх види.

Метод банківського права. Особливості методу банківського права. Система банківського права. Проблеми застосування публічно-правових і приватно-правових норм, що регулюють банківську діяльність.

Основні етапи розвитку банківського права.

Література [1–3; 35; 39; 40; 46; 52; 57; 58; 66]

Тема 3. Правове становище Національного банку України

Особливості правового становища НБУ. НБУ як центральний банк держави.

Конституційні принципи статусу НБУ. Місце і роль НБУ в системі органів держави.

НБУ як суб'єкт цивільно-правових відносин. НБУ як особливий центральний орган державного управління. Підзвітність НБУ.

Функції НБУ. Правовий режим майна і прибутків НБУ. Структура фондів, що забезпечують діяльність НБУ. Статутний капітал НБУ.

Організаційна структура НБУ. Функції центрального апарату НБУ. Правовий статус філій (територіальних управлінь) НБУ. Функції розрахункової палати, Банкотно-монетного двору, фабрики банківського паперу, Державної скарбниці України, Центрального сховища, спеціалізованих підприємств, банківських навчальних закладів.

Література [1–3; 21; 35; 37–42]

Тема 4. Органи управління НБУ

Структура органів управління НБУ.

Правовий статус Голови Національного банку України. Повноваження Голови НБУ. Порядок призначення Голови НБУ. Підзвітність Голови НБУ. Порядок призначення заступників Голови НБУ.

Правовий статус Ради НБУ.

Рада Національного банку України — вищий орган управління НБУ. Порядок призначення і звільнення членів Ради НБУ. Повноваження Ради НБУ. Правовий статус Правління Національного банку України. Повноваження Правління НБУ.

Нормотворчі повноваження Національного банку України.

Література [1–3; 21; 35; 37–42]

Тема 5. Нагляд НБУ за діяльністю банків

Поняття банківського нагляду. Співвідношення між банківським регулюванням, контролем за діяльністю банків та банківським надглядом.

Методи банківського регулювання: превентивні, протекційні.

Мета та завдання банківського регулювання та контролю. Принципи ефективного банківського нагляду.

Система банківського нагляду: вступний контроль, документальний контроль, інспектування на місцях.

Стадії вступного контролю: реєстрація банку, ліцензування банківської діяльності. Взаємозв'язок між документарним контролем та інспектуванням. Рівні системи банківського нагляду.

Економічні нормативи, що встановлюються Національним банком України для рядових банків. Нормативи капіталу, ліквідності, ризику та

відкритої валютної позиції. Контроль за дотриманням комерційними банками встановлених економічних нормативів.

Інспектування банків та банківських установ.

Діяльність НБУ з питань роботи з проблемними банками. Непримусові заходи впливу, що застосовуються НБУ до банків. Примусові заходи впливу, що застосовуються НБУ до банків.

Режим фінансового оздоровлення — особливий захід виправлення фінансового стану проблемного банку. Програма фінансового оздоровлення.

Література [1–3; 21; 22; 35; 37–42]

Тема 6. Правове становище банків

Поняття банку. Принципи діяльності банку. Види банків, що належать до другого рівня банківської системи України: комерційні, державні, кооперативні. Відмінності між поняттям банку та банківської установи.

Особливості подвійного підпорядкування банків. Співвідношення понять банку, підприємства та кредитної установи.

Класифікація банків.

Правове становище філій банків. Правове становище представництв банків.

Організаційна структура банку.

Література [2; 4; 10; 11; 35; 37–43]

Тема 7. Порядок створення та припинення діяльності банків

Підстави для створення банку. Правове регулювання етапів у формуванні банку. Особливості правового регулювання формування банку залежно від його виду.

Документи, що необхідно подати для реєстрації банку. Особливості документів, що подаються для реєстрації банку з іноземним капіталом.

Порядок реєстрації змін та доповнень до статуту банку.

Порядок змін у складі акціонерів.

Порядок відкриття філій банку. Документи, що подаються для реєстрації філій банку.

Порядок відкриття представництв банку. Документи, що подаються для реєстрації представництв.

Порядок припинення діяльності банку.

Література [2; 4; 10; 25; 28]

Тема 8. Правове регулювання банківського вкладу

Поняття банківських ресурсів. Структура банківських ресурсів. Структура банківських операцій.

Види банківських вкладів.

Правова природа вкладу до запитання. Ознаки поточного рахунка. Документи, які подаються для відкриття поточного рахунка підприємства. Порядок оформлення картки із зразками підписів та відбитками печатки. Право першого підпису. Право другого підпису. Вимоги щодо печатки. Договір розрахунково-касового обслуговування.

Документи для відкриття поточних рахунків відокремленим підрозділам.

Документи для відкриття поточних рахунків сільськогосподарським підприємствам, товариствам споживчої кооперації, політичним партіям та громадським організаціям.

Відкриття поточних рахунків фізичним особам — суб'єктам підприємницької діяльності.

Відкриття поточних рахунків фізичним особам.

Відкриття строкових рахунків. Депозитний договір.

Поняття ощадного вкладу. Ощадна книжка.

Похідні банківські вклади, що поєднують ознаки кількох видів банківських вкладів. Порядок відкриття рахунка типу “Н”. Порядок відкриття рахунка типу “П”.

Особливості кодованих валютних рахунків.

Страхування банківських вкладів фізичних осіб.

Література [2; 8; 11; 16; 19; 21; 33–35; 39; 40; 63; 64]

Тема 9. Правове регулювання розрахунків

Сутність розрахунків. Види розрахунків: готівкові та безготівкові.

Порядок готівкових розрахунків.

Види безготівкових розрахунків. Порядок розрахунків платіжними дорученнями. Розрахунки платіжними дорученнями при здійсненні авансових платежів. Розрахунки платіжними дорученнями після поставки товарів (надання послуг). Термін дії платіжних доручень. Поняття акредитиву. Види акредитивів: відзивні та безвідзивні, гарантовані та негарантовані. Сутність акредитивної заяви. Порядок розрахунків при застосуванні акредитиву. Термін дії акредитиву.

Поняття платіжної вимоги-доручення. Механізм розрахунків за допомогою платіжної вимоги-доручення.

Поняття розрахункового чеку. Поняття чекової книжки. Термін дії чеку. Механізм розрахунків за допомогою чеку.

Поняття векселя. Види векселів. Порядок розрахунку за допомогою векселя.

Поняття платіжної картки та розрахунки з її допомогою.

Інкасове доручення та умови його застосування.

Безспірне списання коштів з банківського рахунка. Арешт коштів на рахунках. Механізм виконання банками ухвал про накладання арешту на кошти на рахунках. Припинення операцій на рахунках.

Відповідальність за порушення виконання грошових зобов'язань.

Поняття міжбанківських розрахунків. Поняття кореспондентського рахунка та порядок його відкриття. Типи кореспондентських рахунків. Рахунки “лоро” і “ностро”. Консолідований кореспондентський рахунок. Норматив платоспроможності банку.

Література [2; 8; 11; 14; 16; 18; 19; 24; 27; 33; 40; 46; 51; 52; 58; 66–68]

Тема 10. Правове регулювання банківського кредитування

Поняття кредиту. Принципи кредиту. Класифікація кредиту. Відмінність банківського кредиту від інших видів кредитування. Види банківського кредитування.

Правова природа кредитного договору. Поняття, сторони і форма кредитного договору. Порядок укладання кредитного договору. Зміст кредитного договору. Забезпечення виконання зобов'язання щодо повернення кредиту і сплати відсоткової ставки.

Договір поруки. Відповідальність перед банком позичальника кредиту та поручителя. Припинення договору поруки.

Договір страхування. Відповідальність за договором страхування.

Неустойка (пеня). Поняття застави. Порядок оформлення договору застави. Поняття закладу.

Відповідальність позичальника і банку за кредитним договором.

Література [2; 5; 7; 9; 12; 15; 26; 29–31; 44; 45; 48; 54]

Тема 11. Правове регулювання банківських операцій з цінними паперами

Поняття цінних паперів. Види цінних паперів.

Емісія банком власних цінних паперів: акцій, облігацій, сертифікатів.

Правове регулювання інвестиційної діяльності банків на ринку цінних паперів.

Правове регулювання діяльності банків з первинного розміщення цінних паперів інших емітентів.

Трастові операції банків з цінними паперами.

Операції банків з векселями: кредитні та комісійні. Правове регулювання обліку векселів. Правове регулювання кредитування під заставу векселя. Аваль векселя. Акцепт векселя. Доміциляція векселя. Інкасація векселя.

Література [5; 9; 10; 18; 44; 45; 48; 53; 67; 69]

Тема 12. Правові аспекти банківської таємниці

Право конфіденційності комерційної операції. Поняття професійної таємниці. Поняття комерційної таємниці. Поняття державної таємниці. Відмінність між комерційною і банківською таємницею. Відповідальність за порушення банківської таємниці. Банківська таємниця як різновид професійної таємниці.

Зміст банківської таємниці. Порядок надання банківської інформації. Випадки видаткового законодавчого регулювання розкриття банківської таємниці. Законодавчі колізії щодо охорони банківської таємниці та порядок одержання інформації. Порядок одержання органами податкової служби інформації, що становить банківську таємницю. Банківська таємниця як спосіб захисту інтересів клієнта. Банківська таємниця в зарубіжних країнах.

Література [2; 3; 10; 11; 40; 46; 66]

ВКАЗІВКИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів є невіддільною складовою навчального процесу. Основна мета цієї роботи полягає у засвоєнні студентами навчального матеріалу, розвитку юридичного мислення, формуванні правосвідомості, набутті навичок цілеспрямованої роботи з нормативними актами і літературними джерелами, а також умінь аналізувати та розв'язувати проблемні питання і робити власні висновки та обґрунтування як теоретичного, так і практичного характеру.

Самостійна робота передбачається на практичних і семінарських заняттях у формі підготовки рефератів, наукових доповідей, тестування,

виконання контрольних робіт і розв'язання ситуаційних задач. Самостійна робота сприяє поглибленню професійних знань, ґрунтовнішому вивченню конкретної проблематики за програмою курсу.

Тему реферату студент вибирає за останньою цифрою номера своєї залікової книжки. Обсяг реферату — щонайбільше 20 аркушів друкованого тексту. Теми рефератів не повинні повторюватися.

ТЕМИ РЕФЕРАТИВ

1. Місце банківської системи у структурі кредитної системи.
2. Призначення, завдання та функції банків.
3. Система правового регулювання банківської діяльності.
4. Банківська діяльність та банківські операції.
5. Види банків.
6. Правова природа центрального банку.
7. Особливості створення та реєстрації банків за участю іноземного капіталу.
8. Договори у банківському праві.
9. Проблеми захисту вкладів фізичних осіб та шляхи їх розв'язання.
10. Правове забезпечення формування банківських ресурсів.
11. Особливості відкриття та функціонування рахунків в іноземній валюті.
12. Правове регулювання міжбанківського кредитування.
13. Правове регулювання вексельного обігу.
14. Вексельні кредити.
15. Посередництво у вексельному обігу.
16. Призначення Української міжбанківської валютної біржі.
17. Ліцензування валютних операцій.
18. Правова природа цінних паперів.
19. Інвестиційна діяльність банків на ринку цінних паперів.
20. Правова природа трастових операцій банків.
21. Правове регулювання банківських послуг.
22. Відмінність банківського кредиту від інших видів кредитування.
23. Види рахунків, що відкриваються в банківських установах.
24. Порядок ліцензування банківської діяльності.
25. Правове регулювання валютних операцій, що здійснюють банки.
26. Банки як агенти валютного контролю.
27. Банківська таємниця як різновид професійної таємниці.
28. Комісійні операції банків з векселями.
29. Правове регулювання грошового обігу в Україні.
30. Правове регулювання оподаткування діяльності банків.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ СТУДЕНТІВ

1. Поняття банку.
2. Поняття фінансово-кредитної установи.
3. Сутність кредитної системи.
4. Сутність банківської системи.
5. Типи кредитних систем.
6. Типи банківських систем.
7. Поняття банківської справи та банківської діяльності.
8. Предмет банківського права.
9. Метод банківського права.
10. Джерела банківського права.
11. Суб'єкти банківського права.
12. Поняття та структура банківських правовідносин.
13. Правовий статус НБУ.
14. Майно НБУ.
15. Функції НБУ.
16. Повноваження Голови НБУ.
17. Повноваження Ради НБУ.
18. Повноваження Правління НБУ.
19. Організаційна структура НБУ.
20. Мережа НБУ.
21. Підзвітність НБУ.
22. Поняття низової ланки (другого рівня) банківської системи.
23. Класифікація банків.
24. Поняття комерційного, державного, кооперативного банків.
25. Ознаки кооперативного банку.
26. Поняття універсального і спеціалізованого банків.
27. Ознаки спеціалізації банків.
28. Банківські об'єднання.
29. Фінансові холдингові групи.
30. Банківські асоціації.
31. Органи управління банку.
32. Організаційна структура банку.
33. Організаційно-правові форми банків.
34. Порядок створення банку.
35. Документи, що подаються для реєстрації банку.
36. Порядок реєстрації банку.
37. Підстави для відмови в реєстрації банку.
38. Поняття філії та представництва банку.

39. Порядок реєстрації філії банку.
40. Порядок реєстрації представництва банку.
41. Порядок припинення діяльності банку.
42. Порядок ліцензування банківської діяльності.
43. Поняття банківського нагляду.
44. Економічні нормативи, що встановлюються НБУ для банків.
45. Примусові заходи впливу НБУ до банків.
46. Непримусові заходи впливу НБУ до банків.
47. Режим фінансового оздоровлення.
48. Поняття банківських ресурсів.
49. Власні та залучені банківські ресурси.
50. Правова природа банківського вкладу.
51. Види банківських вкладів.
52. Порядок відкриття поточного рахунка для підприємств.
53. Порядок відкриття поточного рахунка для відокремлених підрозділів підприємств.
54. Порядок відкриття поточного рахунка фізичним особам — суб'єктам підприємницької діяльності.
55. Порядок відкриття поточного рахунка фізичним особам.
56. Рахунок типу “П”.
57. Рахунок типу “Н”.
58. Договір розрахунково-касового обслуговування.
59. Депозитний договір.
60. Ощадний вклад.
61. Відповідальність за порушення умов кредитного договору.
62. Правове регулювання готівкових розрахунків.
63. Принципи безготівкових розрахунків.
64. Розрахунки платіжними дорученнями.
65. Порядок розрахунків акредитивами.
66. Порядок розрахунків платіжними вимогами-дорученнями.
67. Порядок розрахунків чеками.
68. Поняття векселя.
69. Простий та переказний векселі.
70. Правове регулювання обігу векселів.
71. Сфери застосування векселів.
72. Порядок розрахунків векселями.
73. Порядок розрахунків платіжними картками.
74. Міжбанківські розрахунки.
75. Поняття кореспондентського рахунка.

76. Рахунок “лоро”.
77. Рахунок “ностро”.
78. Поняття кредитних правовідносин.
79. Класифікація кредиту.
80. Види банківського кредитування.
81. Правова природа кредитного договору.
82. Сторони, зміст і форми кредитного договору.
83. Договір застави.
84. Відповідальність за порушення зобов'язань за кредитним договором.
85. Поняття цінного паперу.
86. Характеристика акцій.
87. Характеристика облігацій.
88. Характеристика банківських сертифікатів.
89. Операції з цінними паперами власної емісії.
90. Операції з цінними паперами інших емітентів.
91. Банківські операції з векселями.
92. Облік векселів.
93. Кредитування під заставу векселя.
94. Комерційна та банківська таємниці як окремі правові інститути.
95. Правова регламентація банківської таємниці в Україні.
96. Банківська таємниця в інших країнах.
97. Порядок одержання органами податкової служби інформації, що становить банківську таємницю.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правова

1. *Конституція* України від 28.06.96 — Харків: Консум, 1996.
2. *Закон* України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 35.
3. *Закон* України “Про Національний банк України” від 20.05.99.
4. *Закон* України “Про підприємництво” від 07.02.91, із змін. і допов. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 20.
5. *Закон* України “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.91, із змін. і допов. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 38.
6. *Закон* України “Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 23.09.92 // Уряд. кур’єр. — 1994.

7. *Закон України “Про заставу”* від 02.10.92, із змін. і допов. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 47.
8. *Закон України “Про режим іноземного інвестування”* від 19.03.91 // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 93.
9. *Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні”* від 30.10.96 // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 51.
10. *Закон України “Про господарські товариства”* від 19.09.91 // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 49, із змін. та допов. // Галицькі контракти. — 1996. — № 42.
11. *Закон України “Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності”* від 18.02.92 // Галицькі контракти. — 1996. — № 42.
12. *Закон України “Про заставу”* від 02.10.92 № 2654.
13. *Закон України “Про приєднання України до Женевської конвенції 1930 року про врегулювання деяких колізій законів про переказні векселі та прості векселі”* від 06.07.99 № 826-XIV.
14. *Закон України “Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов’язань”* від 22.11.96 № 543/96-ВР // Голос України. — 1997. — 14 січ.
15. *Про систему валютного регулювання і валютного контролю: Декрет Кабінету Міністрів України* від 19.02.93 // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 17.
16. *Про заходи щодо скорочення готівкового обігу: Указ Президента України* від 12.06.93 // Уряд. кур’єр. — 1993. — 15 черв.
17. *Про вдосконалення валютного регулювання: Указ Президента України* від 22.08.94 // Уряд. кур’єр. — 1994. — 27 серп.
18. *Про випуск та обіг векселів для покриття заборгованості суб’єктів підприємницької діяльності України: Указ Президента України* від 14.09.94 // Уряд. кур’єр. — 1994. — 20 верес.
19. *Про заходи щодо нормалізації платіжної дисципліни в народному господарстві України: Указ Президента України* від 16.03.95 // Уряд. кур’єр. — 1995. — 18 берез.
20. *Положення про порядок формування і використання резервів для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями комерційних банків: Затв. постановою Правління НБУ* від 27.03.98 № 122 // Фінансова консультація. — 1998. — № 17.
21. *Статут Національного банку України: Затв. Постановою Президії Верховної Ради України* від 07.10.94.

22. *Положення про відкриття та функціонування в уповноважених банках України рахунків банків-кореспондентів в іноземній валюті і гривнях*: Затв. постановою Правління НБУ від 15.03.98 № 118 // Законодавчі та нормативні акти з питань банківської діяльності. — К., 1998. — Вип. 5
23. *Положення про застосування НБУ заходів впливу до комерційних банків за порушення банківського законодавства*: Затв. постановою Правління НБУ від 04.02.98 № 38 // Інформ. бюл. — 1998. — № 3.
24. *Положення про безготівкові розрахунки в господарському обороті України*: Затв. рішенням Правління Національного банку України від 24.05.93 // Діло. — 1993. — № 49.
25. *Положення про порядок видачі банкам ліцензій на здійснення банківських операцій*: Затв. постановою Правління НБУ від 06.05.98 № 181 // Законодавчі та нормативні акти з питань банківської діяльності. — К., 1998. — Вип. 8
26. *Положення про порядок здійснення консорціумного кредитування*: Затв. постановою Правління НБУ від 21.02.96 № 33 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. — К., 1996. — Вип. 2.
27. *Положення про міжбанківські розрахунки в Україні*: Затв. постановою Правління НБУ від 08.10.98 № 414 // Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності. — К., 1998. — Вип. 11.
28. *Положення про порядок створення, реєстрації комерційних банків*: Затв. Правлінням Національного банку України від 27.03.96 // Дод. до журн. “Вісник НБУ”. — 1996. — № 5.
29. *Положення про порядок одержання, використання і погашення іноземних кредитів, що надаються під гарантію Кабінету Міністрів України та Національного банку України*: Затв. кредитно-валютною радою Кабінету Міністрів України 27.08.92.
30. *Положення про кредитування*: Затв. постановою Правління НБУ від 28.09.95 № 246 // Деловая неделя. — № 1–4.
31. *Порядок ведення банками операцій з векселями*: Затв. Головою Правління НБУ від 25.02.93 № 414 // Законодавчі та нормативні акти з питань банківської діяльності. — К., 1997. — Вип. 9.
32. *Порядок надання ліцензій Національного банку України на право здійснення операцій з валютними цінностями*: Затв. на засіданні Правління Національного банку України 25.06.92 // Регулювання банківської та інвестиційної діяльності в Україні: Збірник. — К., 1995. — Вип. 1.

33. *Інструкція* про порядок відкриття рахунків у національній та іноземній валюті: Затв. НБУ 27.05.96 // Закон і бізнес. — 1996. — № 28.
34. *Інструкція* про порядок відкриття та функціонування кодованих рахунків фізичних осіб в іноземній і національній валюті України: Затв. постановою Правління НБУ від 09.11.98 № 469 // Законодавчі та нормативні акти з питань банківської діяльності. — К., 1998. — Вип. 12.

Спеціальна

35. *Азарков М. М.* Основы банковского права: Курс лекций. — 2-е изд. — М.: БЕК, 1994.
36. *Балабанов И. Т.* Валютный рынок и валютные операции в России. — М.: Финансы и статистика, 1994.
37. *Банковское дело: Справ. пособие.* — М.: Экономика, 1994.
38. *Банківська енциклопедія / За ред. Мороза.* — К., 1993.
39. *Банківське право / За ред. С. И. Кушок.* — М., 1994. — Ч. 1.
40. *Банковское право: Учеб. и практ. пособие / Под. ред. Л. Г. Ефимовой.* — М.: БЕК, 1994.
41. *Банковская система России: В 3 кн. / Л. И. Абалкин, Г. А. Абалкина, М. Г. Адибеков и др.* — М.: Компания “Дека”, 1995.
42. *Бублик В.* Законодательство в валютном регулировании: Практика применения // *Хозяйство и право.* — 1997. — № 3.
43. *Белоглазова Г. Н.* Коммерческие банки в условиях формирования рынка. — Л.: Изд-во Ленинград. эконом. ин-та, 1991.
44. *Бервено С. Н.* Особенности вексельного обращения // *Бизнес-Информ.* — 1996. — № 14.
45. *Бервено С. Н.* Порядок проведения эмиссии ценных бумаг // *Бизнес-Информ.* — 1994. — № 8.
46. *Біленчук П. Д.* Банківське право українське та європейське: Навч. посіб. — К.: Атіка, 1999.
47. *Бровкова Е. Г., Прудюс И. П.* Финансово-кредитная система государства. — К., 1997.
48. *Валютне регулювання. Правове регулювання банківської та інвестиційної діяльності в Україні.* — К.: Екобуд, 1996. — Вип. 3.1, 3.2.
49. *Василишён Э. Н.* Регулирование деятельности коммерческого банка. — М.: Финстатинформ, 1995.
50. *Гетьман В. П., Килимник Ю. В.* Національний банк у системі влади. — К., 1997.

51. Жуков А. И. Услуги коммерческих банков: Зарубежный опыт и практика. — М.: АО “Консалтбанкир”, 1995.
52. Ефимова Л. Г. Банковское право: Учеб.-практ. пособие. — М.: БЭК, 1994.
53. Ефимова Л. Г. Сборник образцов банковских документов. — М.: Кодекс, ИНФРА-М, 1995.
54. Захарова Н. Н. Кредитный договор. — М., 1996.
55. Мирун Н. И., Герасимович А. М. Банковское обслуживание предприятий и населения. — К., 1996.
56. Олексієнко М., Ольшанський В., Лілак Д., Пермяков Е. Кредит і кредитні правовідносини. — К.: Козаки, 1996.
57. Правовые основы банковской деятельности: Учеб. пособие / Хау Ричард Р. и др. — М.: Белые альвы, 1994.
58. Костюченко О. А. Банківське право. — К.: МАУП, 1999.
59. Саньев М. С. Банковская система в условиях рыночной экономики. — Л., 1991.
60. Тосунен Г. А. Банковское дело и банковское законодательство в России: опыт, проблемы, перспектива / Отв. ред. А. Е. Шерстобитов. — М.: Дело ЛТД, 1995.
61. Усоскин В. М. Современный коммерческий банк: управление и операции. — М.: ИПУ “Вазар-Ферро”, 1994.
62. Фінансове право / За ред. Л. К. Воронової і О. А. Бекерської. — К.: Вентурі, 1995.
63. Федоров М. В. Валюта, валютная система и валютные курсы. — М., 1995.
64. Цивільний кодекс України. Гл. 32–33 “Розрахункові і кредитні відносини” // Право України. — 1993. — № 11–12.
65. Чубаров С. Договор банковского счета // Хозяйство и право. — 1996. — № 12.
66. Шер И. Ф. Техника банковского дела: Пер. с нем. — СПб., 1904.
67. Ширинская Е. Б. Операции коммерческих банков и зарубежный опыт. — 2-е изд. — М.: Финансы и статистика, 1995.
68. Ющенко В. А., Міщенко Н. В. Валютне регулювання. — К., 1998.
69. Яни П. Налоговое законодательство: проблемы ответственности // Законность. — 1997. — № 9.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Банківське право”	3
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Банківське право”	4
Вказівки до самостійної роботи студентів.....	9
Теми рефератів.....	10
Питання для самоконтролю студентів	11
Список рекомендованої літератури.....	13

Відповідальний за випуск
Редактор
Комп’ютерна верстка

Н. В. Медведєва
С. Г. Рогузько
Т. Г. Замура

МАУП

Зам. № ВКЦ-1269

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП